

५ भज गोविन्दम् ॥

भज गोविन्दं भज गोविन्दं गोविन्दं भज मूढमते
प्राप्ते सन्निहिते मरणे नहि नहि रक्षति 'डुकृञ् करणे' ॥१॥
(ध्रुवपदम्)

दिनमपि रजना सायं प्रातः शिशिरवसन्तौ पुनरायातः ।
कालः क्रीडति गच्छत्यायुस्तदपि न मुञ्चत्याशावायुः ॥१॥

अग्ने वह्निः पृष्ठे भानू रात्रौ चिबुकसमर्पितजानुः ।
करतलभिक्षा तरुवलवासः तदपि न मुञ्चत्याशापाशः ॥२॥

यावद्वित्तोपार्जनसक्तः तावन्नजपरिवारो रक्तः ।
पश्चाद्भावति जर्जरदेहे वार्ता पृच्छति कोऽपि न गेहे ॥३॥

जटिलो मुण्डी लुञ्चितकेशः काषायान्बरबहुकृतवेधः ।
पश्यन्नपि च न पश्यति मूढ उदरनिमित्तं बहुकृतः ॥४॥

भगवद्गीता किञ्चिदधीता गङ्गाजलेलवकणिका पीता ।
सकृदपि यस्य मुरारिसमर्चा तस्य यमः किं कुरुते चर्चाम् ॥५॥

अङ्गं गलितं पलितं मुण्डं दशनविहीनं जातं तुण्डम् ।
वृद्धो याति गृहीत्वा दण्डं तदपि न मुञ्चत्याशापिण्डम् ॥६॥

बालस्तावत्क्रीडासक्तः तरुणस्तावत्तरुणीरक्तः ।
वृद्धस्तावच्चिन्तामग्नः पारे ब्रह्मणि कोऽपि न लग्नः ॥७॥

पुनरपि जननं पुनरपि मरणं पुनरपि जननीजटरे शयनम् ।
इह संसारे खलुदुस्तारे कृपयाऽपारे पाहि मुरारे ॥८॥

पुनरपि रजनी पुनरपि दिवसः पुनरापे पक्षः पुनरपि मासः ।
पुनरप्ययनं पुनरपि वर्षं तदपि न मुञ्चत्याशामर्षम् ॥९॥

वयसि गते कः कामविकारः शुष्के नीरे कः कासारः ।
नष्टे द्रव्ये कः परिवारो ज्ञाते तत्त्व कः संसारः ॥१०॥

नारीस्तनभरनाभिनिवेशं मिथ्यामायामोहावेशम् ।
एतन्मांसवसादिविकारं मनसि विचिन्तय वारम्बारम् ॥११॥

कस्त्वं कोऽहं कुत आयातः का मे जननी का मे तातः ।
इति परिभावय सर्वमसारं विश्वं त्यक्त्वा स्वप्नविचारम् ॥१२॥

गेयं गीतानामसहस्रं ध्येयं श्रीपतिरूपमजस्रम् ।
नेयं सज्जनसङ्गे चित्तं देयं दीनजनाय च वित्तम् ॥१३॥

यावज्जीवो निवसति देहे कुशलं तावत्पृच्छति गेहे ।
गतवति वायौ देहापाये भार्या विभ्यति तस्मिन्काये ॥१४॥

सुखातः क्रियते रामाभोगः पश्चाद्धन्त शरीरे रोगः ।
यद्यपि लोके मरणं शरणं तदपि न मुञ्चति पापाचरणम् ॥१५॥

रथ्याकर्षटविरचितकन्धः पुण्याऽपुण्यविवर्जितपन्थः ।
नाऽहं न त्वं नायं लोकस्तदपि किमर्थं क्रियते शोकः ॥१६॥

कुरुते गङ्गासागरगमनं व्रतपरिपालनमथवा दानम् ।
ज्ञानविहीनः सर्वमतेन मुक्तिर्न भवति जन्मशतेन ॥१७॥